

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Kedden 3. Juliusban 1792.

*A' belső hírek mind örvendetesek — hát a' külsők?
ezek nem mindég a' leg kedvesebbek!!!*

A' *Budáról érkezett Levelek szüntelen hoznak
nékünk olyan örvendetes híreket, mellyek
a' Publikum-figyelmező fülét érdemlik. — 20-dik
Junii reggeli 9 órakor kezdődött vala mind a' két
Táblának ülése. Leg-előbb azt izené az első Tab-
la a' másodiknak, hogy azon kívánságára; melly
izerint a' Helytartó Tanács Magyarul válaszoljon
a' néki Magyarul irt Vármegyéknek, még most tel-
lyefséggel rá nem állhat; mert így a' H. Tanácsnál
lévő Felsőbb 's alsóbb Tisztviselőknök számát vál-
toztatni és nevelni kék, és a' Kir. Kints-Tárnak
nagy költséget okozna; de ez ellent nem álván,*

H h h

vala-

valamint 18-dikban, ugy most-is álmhatatosan megállott a' második Tábla ezen tzelja mellett, 's ezt válaszolta az első Táblának irásban: „A' F. Helytartó Tanátsnak dolgozó Műhelyeiben vagynak mind a' Felsőbb, mind az alsóbb Tisztviselők között elegendő, kik a' Magyar nyelvet jól értik, és akaratjokat is azon ki fejezhetik, nem szükség há a' Kir. Kintstárnok a' Tisztviselőknék szaporittásával több költséget okozni. A' F. Király által leendő meg erősítését pedig ezen Kéréseknek annál inkább reménylik a' Státusok, minthogy ő Felsőge az Erdély Országgyűlésnek is ezen kívánságában kegyelmesen meg-edgyezett, hogy a' fő Kormány-Szék Magyarul Levelezzon az alatta való Székekkel 's Vármegyékkel, 's mivel ezen kérés olyan, hogy az egész Országban nagy örömet okozna — ekkor az első Tábla is rá állott ezen kívánságra. — Vóltanak az első Táblán 18-dikban is igen sokan a' főbb Méltóságok között, u. m. Gr. Szétsényi, Gr. Teleky Josef Ur. ő Exc. jok, Gr. Fekete és mások, kik az Anyai nyelv ügye mellett szollattanak, és ennek bé-hozását kívánnák vala — de

Végtére, minekutánna a' második Tábla sok külömb külömb féle dolgokat közölt volna az első Táblával, elegendő Gyűlése lett a' 2. Táblának. Itt el-olvastattak azok a' *Representációk*, mellyek az előbbeni Gyűlésekben hozott végzések eránt a' F. Királyhoz valának intézve, és minekutánna a' *Palatinus* és Primás all irásaikkal meg erősítették volna azokat, az Ország Birája az egész Ország előtt le-petsélté. — Ezen bé-petsélt ő Felsőgehez küldött Levelében a' Státusoknak következendőkré kérettelik vala az Ország Attya, a' Király: „Midőn a' körülállások meg-engedéndik, jöjjönle ő Felsőge gyakran *Budára*, 's lakjon itten-is egy egy darab ideig; a' *Bétsi* Udvari Kamarát, válaszfa-el az örökös Német Tartományok' Kamarájától; a' *Bánóiban*, 's más a' tájon lévő Kamarai Jóságokat oltsátsa-fel ő Felsőge kis részekre, 's adja

adja jutalmúl az ollyatén érdemes Hazafiaknak, a' kik fontos szolgálatokat tettek a' Hazának; az Ország' határainak meg vizsgálása eránt, adjon ki parantsolatokat mindjart az Ország Gyűlése' végződésével; a' Só' árrát szállítsa alább; minthogy a' lágy büntetések miá, nagyon meg teltek a' tömlőtzők gonofz-tévőkkel: erre nézve engedje meg, a' szántszándékkal való gyilkosoknak, gyújtogatóknak, 's más efféle nagy bűnösöknek halállal való büntetéseket; a' Kamara, németül kezdett írni némely alatta lévő Székeknek: ezt tiltsa meg ő Felsége; a' a' Magyar Regimentekben, oda értvén a' Határnok (Gränitzer) Katonaságot is, Magyar főbb 's alsóbb Tízteket tételsen ő Felsége, 's Magyar Generálisoknak adja a' Magyar Regimenteket; engedje meg, hogy az Erdélyi Kántzelláriának, a' Magyarral való öfzve kaptoltatása eránt, a' jövő Diétaig is tételsenek lépések; és hogy Közep-Szolnok, 's Kraszna Vármegyék, és a' Kövéri Distriktus edgyesittelsenek Magyar Országgal; a' még Budin lévő Dikaffériomok, tételsenek által Pestre; az Itélő Mestereknek szánia neveltésék még meg négyel, hogy annál jobb móddal végződjenek a' fok törvényes dolgok; a' Státus Kántzelláriájánál, ugy nem különbben az Udvari Hadi Kántzelláriánál, 's a' Generál Kommandónál is alkalmaztalsanak (adplikáltalsanak) Magyarok 's a' t.

Ugyan ezen Gyűlésben olvastattott-fel ő Felségének azon kegyelmes meg-edgyezése is, mely szerint a' N. Magyar Kir. Testörzö Sereg a' régi virádjára és lábára állittatik, az az a' mostani 60 120-ra szaparittatik, és a' Fels. Királyi Feltételek eránt hozott végzését is az Országának, igen kevés változással el fogadta ő Felsége.

Jun. 23-dikán vala az Országának elegyes Gyűlése, mellyben a' már rész szerint, közelebb költ Levelünkben is meg-irt, Fels. Királyi valaszok, a' Státus kívánságára, fel-olvastattak; mellyek röviden ezek: — „Helybe-hagygye ő Felsége, a'

Vármegyei fizetéseknek projektált (eleibe terjesztett) nagyobbítását — a' Fogadott Hazafiak' (Indigenák) tételét meg-cröfsíti. — Az Itélő-Mesterek' mostani számának nyóltzra való szaporítását, jónak találja; hanem még ezután fogja ki-nevezni az új Itélő-Mestereket. — A' Magyar Regimentekben, Tiszt. (Offitzir) tétel' alkalmatofságával, Magyarokra leszsz első fő tekintet. — Meg határozta magában ő Felsege; a' Haza' kérésére: hogy az *Illyriai* Kantzelláriának végét szakaszza; melly határozását mingyárt tellyesíteni fogja, útazásainak végzésével. — *Közép-Szolnok*, és *Kraszna* Vármegyéknek, 's a' *Kövári* Diszriktusnak, ugy nem különbben egélsz Erdélynek Magyar Országgal való öszve kaptsolását, az Erdélyi Ország-Gyülestől függeszti-fel ő Felsege. — Még most reá nem állhat, hogy a' *Budán* lévő Dikastériomok, által-viteltsenek *Pestre*: mert sok a' költség. — A' Tanítás' módját, addig-is fogja tökéletesítettetni a' Fels. Helytartó Tanács által: míg a' Tudományi Tárgyakban dolgozó Deputátzió végre-hajtándja a' maga nagy munkáját. — Maga-is akarja, hogy a' múlt Ország-Gyülésében ki rendelt Deputátziók (a' Bányász-dolgokban munkálódón kívül) *Pesten* gyüllyenek öszve, a' jövő Novembernek első napján. — *Annál* gyakrabban fog ezentúl múlatni Magyar Országban: mivel a' Királyné-is örömmel tér visszsa ebbe az Országba, 's múlat benne (*) — — Hogy a' Bánya-Kamarák, a' Magyar Kamarától függenek: erre reá áll ő Felsege. A' titkos Státus-Kantzelláriára, Kövertségekre, az Udvari-Hadi-Kantzelláriára, 's Generál-Kommandókra alkalmaztatni fog

Magya.

(*) *Minekutánna* meg látogatta volna a' Budai Fördöket a' Királyné: ezen látogatást egy rendelés követte; melly szerint az Udvar' számára egy különös fördő fog építettetni.

Magyarokat-is. — A' *Bándtbéli*, és az ott körül fekvő Józsgait a' Kamarának, kisebb részekre fogja fel-osztatni, 's ezen kisebb Józsg darabokat, az érdemes Hazafiaknak meg-jutalmazására fogja fordítani. — Most következett már a' Magyar Nyelv-eránt való Királyi Válasz. Ennek olvasására, nagy tsendesség lett az egész Palotában. Azt kívánnya ő Felsege, hogy a' Magyar Nyelvnek bé-hozása minden erőszak nélkül elsen-meg. Örömet fogja látni, ha a' Magyar Nyelv, rend szerint való tudomány lesz Magyar Országban; hanem a' Magyar Országhoz tartozó Részekben, p. o. Horvát Országban, rend-kivül-való tudománynak marad. — Hogy a' Magyar Irásokra, magyarul válaszollyon a' Helytartó Tanács: erről, úgy itél ő Felsege, hogy ez, még most nagy baj nélkül meg nem eshetne; azért-is el-marad — hanem az a' Deputáció, melly a' Helytartó Tanács' organizációjában (el-intézésében) dolgozik, fel fogja tenni a' maga vélekedését, a' Magyar Nyelvnek minél előbb lehető bé-hozásáról. — A' hozzája küldendő Irásokat, Deák nyelven kívánnya ő Felsege. A' Remonstrációk, bé-nyújtathatnak Magyar és Deák nyelven; de a' válasz deákul leszzen reájok.

Itt végre böltsen emlékeztet bennünket arra-is ő Felsege, hogy a' Német nyelvet se velsük-meg, mint egy olyan szükséges Europai nyelvet, melly nélkül az idegenekkel soha kereskedést nem indíthatunk, és a' mi szomszédainkal nem közösülhetünk, és valóban Nemzeti nyelvünk után, a' mint már sokszor irtuk, ezen kell iporkodnunk.

A' már tudva lévő meg-ígért hadi segítségnek helyes fel-osztására ki-állított *Deputáció*, melly Juniusnak 19-dikén, a' hit le tétel után, fel-vett munkájához-is kezdett, e' következő Erd. Hazafiakat foglal magában: — Elöl-ülője ennek a' nevezetes Deputációnak, Országunk' Palatinusca; Tagjai pedig, először ugyan az Első Táblától, az Egyházi Fő Rendből: Primás Ur ő Eminenciája, 's az

Egri és Zagrdhi Püspökök; a' Világiak között pedig: Ország-Birája Gróf Zichy Károly; Tárnok-Mester Végh Péter Ur ő Excell. ja; Gróf Forgács Miklós Nyitrai, Gróf Nádasdy Ferentz Fejérvári, Almásy Pál Aradi, B. Prónay Gábor Gömöri Fő Ispányok; Gróf Széchényi Ferentz Ur ő Excell. ja, Bárány Ortzy József, és B. Révay Péter Urak. — A' Második Táblától; Personális Örményi Josef Ur ő Excell. ja. A' T. Papi Rendből: Zsbráczky Püspök Ur. A' Királyi Táblától: V. Judex Curiae (Ország-All-Biró) Tihanyi; Itélő-Mester Somogyi, Kornis, és Atzél Urak; továbbá, Skerletz Adám, és Lukavszky Dónát Urak, Horvát Országai Kir. Tábla-Biró, és Itélő Mester. — A' Dunamellyéki Kerületekből: Benyovszky Ur Pozsonyi, Szentiványi Ur Barsi, Prilefszky Ur Tréntséni, Majsztényi Ur Honthi, Gélzi Ur Komáromi, Spisich Ur Szaladi, Horváth Zsigmond Ur Soproni, Jankovits Ur Verőtzei Követek. A' meg nem jelentek között: Dvornikovits Ur. — A' Tiszamellyéki Kerületekből: Gróf Fekete Generális Tsanádi, Domokos Lajos Ur Bihar, Luby Ur Szathmári, Szulyovszky Ur Zempléni, Horváth Pál Ur Ungvári, Horváth Imreh Ur Szepesi, Meltzer Ur Borsodi, Vay István Ur Bereghi Követek; 's a' meg nem jelentek között: Kazinczy Ferentz Ur. — A' Királyi Városok' részéről: Szombathi Ur, Debretzen; Márton Ur, Sopron; Szmitsek Ur, Eperjes; Plahi Ur, Korpona Városok' Követei. Minekelötte a' Diétán öszvegyülekezett Rendek innen el-öfzlanak, a' munka el fog kétzülni, 's be-mutatódik dietális helyben-hagyás végett. „

A' Felsőges Királyi Magyar Kamaránál e' követhetendők léptenek iifztségre:

Tanátsosokká lettek: Gróf Battyáni Kajetán, ez előtt a' Kátsai Adminisztráziónál (Al-Kamaránál) Afzfeszefszor; Cseh László Ur, egy időben Nyitra Vármegyei első Al-Ispány; Kösejő György, ez előtt Titok-

Titoknok ugyan tsak a' Kamaránál; Felesleg-való (Supernumerarius) Tanátsofsá lett: Gróf Szapáry Pál, Nagy és Kis Honth Vármegvék' Fő-Ispányságának Ki szolgáltatója (Adminisztrátora.)

Titoknokokká lettek: *Tartler* János Ur, egy időben a' *Nyitrai* Adminisztráziónál vólt Aktuárius; *Modr* Josef Ur, ez előtt Kontzipista ugyan tsak a' Kamaránál; Kir. Tanátsofs *Hajnóczy* Josef Ur, egy időben *Szerem* Vármegyének Első Al-Ispánnya. Vallására nézve, Evangyélikus (Lutheranus.)

Kontzipistákká lettek: *Delivuk Márk* Ur, egy időben *Szerem* Vármegye' második Al-Ispánnya; *Stipsits* Ferentz Ur, ez előtt a' *Kassai* Kommisszáriátusnál Titoknok; *Pindlmayer* Ferentz Ur; *Bedekovits* Tamás Ur; *Sárhözy* Gábor Ur (vallására nézve, Református).

Betsületért szolgáló (Honorarius) Kontzipistákká lettek: Báró *Prényi*; és Báró *Lopreszky*.

Juniusnak 24 dikén és 25 dikén mi nevezetesek történetenek légyen *Budán*, és 26 dikban miképpen botsuztanak el a' Státusok ő Felségektől, és ő Felségek is a' Státusoktól, és mint lett légyen vége az Ország-gyűlésének meg-fogjuk írni vóltaképpen.

Elegyes Tudósítások.

Kolozvárról Szent Iván Havának 20 dik napján. Tettzvéen Felséges Urunknak, ezen Nemes Országban még 1761 ben és 1762 ben fel-állítottott Végbéli Katonák *Limitanea Militia*, ugy mint: a' Vitéz Székelység, és Oláhság boldog-ágokat jövendőre ki munkálódni parantsolni; a' végre mind a' Hadi Fiak, mind Hazafiak, Méltóságok és Tiszt Urak közzül egy Biztosi Birói Társaságot méltóztatott ki-rendelni: lévén a' Hazafiak közzül annak első Ülője *Milos* Gróf Gubernátor Urunk ő Kegye. ge; a' Hadi-fiak részéről pedig Erdélyi Fő Vezér *M. Mitrovzki* Ur ő Kegyelmezsége: ki is minekelőtte ezen Nemes Városban holnap leszfz egy hete bé-érkezett volna,

az illendő tisztetség-tételnek meg-adása végett, mind N. Thorda és Kolos Vármegyék, mind ezen Város maga Tagjai között nevezetes számu Lovasokat, magok Tisztveik és lakosaik között ő Kegyelmeiségének elejében küldötték; de el nem fogadta, hanem meg-köszönvén a' tisztetség-tételt el-botsátotta, 's a' ízerint a' Városon fellyül a' Tordai Országos út mellett lévő Keresztnél szekeréből le-szállván, azt a' Közép kapun üressen bé-menni el-botsátotta, 's maga gyalog minden pompa nélkül más Kapura került 's ottau jött bé a' Városra. Imé egy valóságos Követője ez a' Méltóság, a' pompára telyességgel nem vágyott, halhatatlan emlékezetű II-dik *Josiefnek*. Ez a' nagy Felség midőn 1773-ban ezen Nemes Hazát meg-látogatta, 's Kolosvár felé vette útját, észre vévén hogy a' Városnak észak felől lévő Híd nevezetű Kapuja előtt Jobbágyi tisztelettel várattatik, hol a' Kommandáns-is ló háton a' Kapuk Kultsaival várja vala ő Felségét, el-kerülte, és a' Nap keletre nyiló Közép Kapun jött a' Városba. Kétségen kívül a' tisztelt M. Hadi Fő Vezér Ur ő Kegyelmeisége azt böltsen tudja, hogy a' Polgári Társaság Tiszttyeinek, a' közönséges dolgoknak, ítéleteknek ki-szolgáltatásával, azon kívül hogy Cselédes Gazdák lévén, Gazdaságokat folytatni kell; nem külömben, hogy a' Városi Polgári Társaság nagyobbára Mester emberekből áll, kiknek a' Mesterség folytatása élelmeknek 's a' Királyi Adó meg fizetésének fundamentoma; azért efféle magában semmit érő pompával, azokkal az időt vesztegettetni, 's a' dolgozót úgy a' dolgoztatót is előre ki-intézett tzeljától hátráltatni éppen nem kívánnya. Bizzuk hát az efféle pompákat a' Katonákra, kik minden napon 'Soldot és Kenyeret vévén, kötelelségbéli gondjok az, hogy segyvereiket és köntöfseiket tsinoson tartsák, minden rendelt órában fel-készülve jelennyenek-meg az Hellyen, mellyen meg-jelenni parantsoltatik. Ezek se nem szántanak, se nem vetnek, még-is élnek — 's a' ízerint meg-is jelenhetnek.

Erdélyben Alsó Fejérvármegyében néhai *Szentpáli Sigmund* Ur, kit Májusnak vége felé vadászni hivutt vala *Szentpáli László*, és *Bálint*, egykor tsak meg löve találta. — Az Inafsa a' meg-lóttnek, hogy minden gyanut magáról el-hárithassan, a' test mellett álva maradt, mintha Urát löve találta volna véletlenül; de jó-is, hogy megszzeb nem ment; mert el fogattatása után meg-vallá, hogy ő a' gyilkos; de ugy reméljük, hogy mások ösztönezéséből. Minthogy ezen Gonosztévőnek már Sententziája is ki-ment, tehát várjuk az egész történetet a' maga mezittelen valóságában minden órán. Gonosztzabb az ember a' *Caucasus* kieilen Erdélyén lakó Fenevadnál.

Gróf *Eszterházy János* Ur ő Exja Grófnéjával. Gr. *Gyulay Ferentzné* Afzszony ő Exja, Gr. *Teleki Ferentzné*, B. *Josika* Antalné, és *Haller Mária* Kiss Afzszony ő Ngok lok más Uri Méltóságokkal edgyütt Bétsbe érkeztenek, és mennek *Mariatzelbe* Bútsura.

Nints szebb, nints hasznosabb, nints egy Országnek semmi nagyobb boldogságára, mintha ugyan azon egy földnek Gyermekei, Fiai minden személy és Nemzeti vállagatás nélkül olly meg-edgyezve élnek, mint egy Atvának 's Anyának Gyermekei. Ezen edgyességben munkálódnak már régen a' mi z Magyar Hazánkban kegyelmes bölts Fejedelmeink, ezen a' mi Nemzetünk oszlop Férfiai és böltsbb Elöljárói, és hogy -is lehetne külömboldogságban egy Országban, hanem ha ennek minden fiai egymást szeretettel ölelgetik, és Nemzeti külömbiséget nem tartanak egymás között. — Azt értjük egy *Erdélyi* tudosításból, hogy a' *Szász* Nemzet Grófja B. *Bruenthal* Mihály Ur ő Exc. já vézti Feleségül M. B. *Veszelényi* Farkas Ur ő Nga Kiss afzszonyát *Ursult*; Gub. Concipista B. *Bruenthal* Ur ő Nga pedig vézti Hites-Társul Gróf *Kún* 'Sigmund Ur ő Nganak Kiss afzszonyát *Rosáliát*. Ezek mind ketten Erdemes Hazafiai a' Kiss *Gozsén* földjének Erdélynek.

Az Ország Primása, a' Kalotsay fő Püspök és Püspök Urak briliántokkal ki rakott Keresztekkel ajándékoztattanak meg ő Felségétől, és a' Præpost és Kánonokságok is ki osztattanak — de ezekről ezután név szerint.

Bétsben már minden *Fránkfurtha* menő Királvi székek felvagnak rakva, és minden órán induló Kegyelmes Fejedelmünk is. Sok Magyar Gavnallérok kisirik ezen Kegyelmes Fejedelmeket ezen hosszú útjára; már sokan, azok között Gr. *Teleki* Josef Ur ő Exja is elmentenek előre.

Konstantinápolyban, valamint már egyszer irtuk vala, olly nagy a' Pestis, hogy a' Külső Udvarak Ministerei is *Peréből* (Külső Város) más helyekre szaladoztanak ez elől. — Meg vólt már a' Bétsben lévő Török Követnek Bútszó Audentziája, és indul minden órán.

Buda 27. Jun. — Tegnap délutáni 5 tödfél órakor a' Királyi palotába felgyülvén Országunk N. Rendjei, csak hamar meg jelenék közöttünk Fels. Fejedelmünk is, és fel-tett Kalpaggal a' maga Királyi székébe bé-ült. Ekkor fő Kantzellariusunk Gr. *Pálfi* Károly Ur ő Exc. ja egy szép Magyar beszédet tartván, bizonyosá tette az Országot az ő Felsege kegyelmessége felöll. Az után maga a' Felség is egy olly Felseges Deák beszédet monda, a' millyet még a' leg-felsőbb gráditson gondolkodó Anglusok sem igen gyakran hallottanak. Az után oda adta a' F. Palatinus ő Hertzegségének a' maga kegyelmes Dekretomát, melly bé petsételve a' törvényes tikkellyeket foglalta magában. Már ekkor

ekkor lehetett a' leg-örvendetesebb szivből származó élyen kiáltásokat hallani, mellyek között ő Felsége-is a' Rendektől az öröm által egélszben el fogatott szivvel bútsut véve. Ezen beszédére ő Felsége a' maga szobájába bé-ment. „

„ Kevés idővel az után Felséges Afzszonyunk jelent-meg három Dámáival együtt közöttünk, Gr. *Keglevits* által karon fogva közinkbe vezetettve, és olly ditső Déák beszédet, olly ékesen-szollással monda, a' melly *Demosthenes*nek-is elégséges lett volna. Ez, mondhatom, olly különös történet vala, melly minden le írást fellyül halad. Ezt-is Primásunk vizsgálonozta és köszönte-meg. Innen mentenek N. Rendeink a' Fő Hertzegekhez, a' hol az el-végezendőket el-végezván, 6 óra tájba vizsgálmentünk az Ország-házához, a' hol már előre a' fő Afzszonyságok a' Galleriákban üld-helyeket el foglalták vala. Csak hamar itt-is meg-jelenék F. Királynénk *Ferdinánd* Fő Hertzeggel 's Dámáival együtt, és elegyes ülés tartatván, Palatinusunk ő H. ge. az ő Felsége Kegyelmes Dekretomát az Artikulusokkal az el-olvasásra által adá, 's töllünk egyszersmind el-is bútsuzék. A' fel-olvasatott Artikulusokban mindenek, a' miket kértünk bővön meg-igértttenek, mellyeknek fel-olvasatása után, Primásunk és Personálisunk bútsuzó beszédjeket el végezvén, mind ezeket Országunk Birája bé-rekeszté, 's egymástól öröm könyhullatások között el-válánk. Elég az, hogy sohá még Felség a' Magyarok szivét, úgy meg nem nyerte mint ez: méltán-is, mert Nemzetünket inkább szerető, Kegyelmesebb és Kedvesebb Fejedelmünkről még Historiáink sem emlékeznek.

PRO.

P R O J E C T U M

Repraesentationis ratione plurium Objecto-
rum per Mixtam Regnicolarem Deputatio-
nem elaborata.

*Sacratissima Regia - Apostolica Majestas Domine
Domine Clementissime !*

I. De Transylvaniae, reaplicatione item, & reincorporatione Comitatum, & Districtuum ad Regnum Hungariae spectantium.

Transylvaniam, veluti ad Sacram Regni Hungariae Coronam pertinentem per Majestatem vestram, qua Regem Hungariae possideri, per Articulum etiam 18um 1741 disertis verbis recognitam est, nunc quidem quia brevitatem temporis constringimur, & ea saltem in deliberationem summere constitimus, quae moram non paterentur, circa arciliorem cum Transylvania unionem, per ipsos etiam Transylvanos expetitam, tractatum ingredi non possumus, sed ut futuris sub Comitibus majori cum efficacia consilia nostra hanc in rem conferre valeamus, meritum illi hoc in Regnicolari Publico-Politica Deputatione cum Benigno Majestatis Vestrae annutu pertractandam esse censemus.

Quia tamen disponente eodem 18mo Article Comitatus Krasznenis, Mediocris Szolnok, & Zarándiensis cum Districtu Kövár, tanquam ex integro ad Regnum Hungariae spectantes Jurisdictioni Regni hujus, auditis etiam desuper Transylvanis reincorporari debuissent, re interim hac a tot Annis adhaerente, Majestatem Vestram qua Legum nostrarum summum Custodem, & Executorem demisse oramus, dignetur celeritatem praecitatae Legis effectum benigne procurare.

II. De effectu nonnullorum Articulorum procurando.

Quoniam relate ad Regna Dalmatiae Primo Articuli 58. novissimae Dietae de applicandis ad quaevis

Dica-

Dicaſteria, & in ſpecie ſtatim etiam eorundem ſu-
alternum eorundem Regnorum Individuis, Secundo
Articuli 62. de plagæ inter viam Carolinam, & Jo-
ſephinam incorporatione, ac Tertio Articuli 63 de
Generalatus Varadinenſis reincorporatione, & co-
hærenter oppidi etiam Czirkveno ad Statum Privile-
gialeſe reſiſtione ſonantium, effectus nondum pro-
curatus haberetur: licet autem Quarto Articulo 64
noviſſimæ Diætæ Suae Majeſtas Sacraſſima illegali-
bus in confiniis Regni Militaribus a Nobilibus & Ci-
vibus exigi ſolitæ Taxarum deſumptionibus medelam
ſemet Benigne poſiturum aſſecurare dignata ſit, quia
tamen hæc adhucdum, uti id in ſpecie cum Dominio
Montis Claudii in ponte ſupra ſimultaneum fluvium Lón-
nya ad Ivanich extructo, dum nempe ab allodiali-
bus ſuis frugibus Telonium ſolvere Anno proxime
elapſo coactum eſt, contigit, in iisdem confiniis de-
ſumerentur, dignetur itaque Majeſtas Veſtra Sacra-
tiſſima pro ingeniſſa ſibi juſtitia Clementer diſponere,
ut præcicatorum Articulorum effectus, ac obſervan-
tia procuretur.

III. De Dicaſteriorum Peſſinum translatione.

Cum rationum Momenta, quæ Curia Regiæ trans-
lationem neceſſariam eſſe evicerunt, pari ratione re-
liquorum etiam Dicaſteriorum Peſſinum ſuſcipiendam
transpoſitionem exigere videantur, Majeſtatem Ve-
ſtram humiſſimis oramus precibus, dignetur Artli
39 mi 1791. effectum Benignus procurare. Motiva,
quibus preces noſtræ ſuleiuntur in Comitibus proxime
præteritis ubertim deduximus, & alioquin Majeſtas
Veſtra, quæ ſitum utriusque Urbis abunde novit,
propria Sua experientia æquitatem deſiderii noſtri
Clementer perſpectura eſt, huic nec aliud nobis ſupe-
reſt, quam ut Altiffimis Gratiis, & Clementiæ Re-
giæ nos commendemus, qui homagiali in ſubmiſſio-
ne manemus.

Majeſtatis Veſtræ.

Humiſſimi Capellani, & Servi perpetuo-
que fideles Subditi SS. & OO. Regni
Hungariæ, Partiumque adnexarum Di-
ætaliter congregati.

A' Frantziák Vezére *Lukner* bé-nyomulván a' mi *Flandriónknak* Napnyugoti részébe, 10 ezer fejből álló népét *Menin*, *Ypern* és *Kurtrik* nevű Belga Vároksainkba bé-szállította. Né-künk itt tsak 800 szabad Sereg-beli katonáink állottanak, az ugy nevezett *Zöld-Laudonok* között, az ő Komendánsoknak *Miliusnak* vezérlése alatt; kik minekutánna a' fok ezer Frantziák előtt fokáig igen vitézül és ditséretesen helyeiket megtartoták volna, végre magokat igen Izerentsésen viázta vonták. A' Frantziák között leg alább-is el esett 300. Már most nekünk-is több Sergeink indultanak ide, és könnyen közönséges tsatára kerülhet a' dolog.

A' Frantzia Király közelebbről a' igen nevezetes Dekretomoknak irt a' *Sanctio* helyett *Vetőt* alájok. Edgyik ezen Dekretomok között szollott a' meg-nem esküdött Papoknak az Országból való kiűztetésekről, a' másik pedig arról, hogy az Országból 20 ezer fejből álló Patrióta Sereg gyűjtésék *Páris* Vároksa mellett öszve. Ez a' két rendbéli *Vető* felette erősen felnyitotta a' *Jákobiták* izemet, ugy-mint a' mellyből azt kezdik észre venni, hogy lenni kell a' Király körül olyan Sergeknek, mellyek, ha a' szükség kívánni fogná, *XVI-dik Lajos* mellett fegyvert rántani fognának.

Azok a' Nemzeti Sergek *Párisban*, kikről ugy itélnek, hogy magokat az Udvar mellé adták, magokat minden nap tüzelésben gyakorolják: ellenben a' Nemzeti-gyűlés el-végezte és parantsolatba adta ki, hogy mihellyest a' szükség kívánni fogja, minden valóságos Polgár az első jel-adásra fegyvert ragadni és ki-rukkolni tartozzék. — Már nem fokáig halad a' Frantziák dolga. Lehetetlen hogy vagy jobbra vagy balra ne dőljön. — Ha arra tanálják magokat a' Frantziák venni, hogy egyezésre botsát-

botsákozzanak a' Printzekkel, ekkor *Anglia és Spanyol* Ország fogják a' Közbenjáróságot vinni.

Lombro Gazzinoniról, arról a' Török háboru alatt híres Orosz tengeri Obersterről, ki a' *Középtengeren* a' Törököket gyakran meg verte, és a' kiktől ő is utójjára jól meg-verettetett volt, erről azt írják *Trientből*, hogy a' hatalma alatt lévő Orosz hajós seregskével el-pártolt a' Tsálfárnétól, és a' Frantzia hajós Sergekkel akarja magát öfzve venni: sőt már a' *Dalmatziá* körül lévő szigeteken kezdett-is pufztítani, és egy olyan szigetre rendelte a' maga föbb szállását, a' hová akármelley erővel is bajoson lehetne közelíteni.

A' Frantzia Nemzeti-gyűlésben most ezen nevettségre méltó per főrog fenn. — A' napokban meg-veri egyik Nemzeti Deputátus a' másikat. E' panaszra megyen, és a' N. Gyűlés elejébe terjeszti a' dolgot. Már ez nem kitsiny dolog — mondának a' meg-verettetettnek pártfogóji — és ezt éppen ollyannak lehet tartani, mintha valaki a' Királyt verte volna meg. — Nem: — felelének mások — sőt ellenben olyan, mintha egy Király más Királyt vert volna meg, és azért jó lenne ezen magános pert nem-is tenni közönsé essé, hanem hadd esnék meg a' békesség ezen két fő verekedő személyek között tsak magánosan a' mint a' verekedés esett. — Ez a' történet igaz: de még ez után halljuk meg a' pernek ki-menetelét. — Nevettséges dolog. Erősen mezfzve terjedett a' Frantziák Philosphiája. Már most nékiek egy Király helyett 1200 Királyok vagyon, azonban a' kinek eo póltrája vagyon, a' még valaha várhatja a' Királyságot; mivel válószthatatik Nemzeti Deputátusá.

Helvétziában kevés napakkal ez előttség ollyan dolog történt, melly illendő tanusággal szolgálhat némelley embereknek. Itt egyik nagy Városban egy tsinos, közönséges nevet viselő s egyfzersmind jó szolgálattjáról a' közönség előtt is érdemes hirhen lévő Száz tartozkodván, történik, hogy

hogy nem mezfze az ő szállásától egy meg-öletett gyermek tanáltatik az utzá. A' gyanu leg-előbb is ötet érdekl, mint leg-közelebb valót, és meg-is fogattatván, vizsgálás alá vonatik. Lehetetlen — felel a' szegény Szüz — hogy a' Magiftrátusnak leg-kifsebb gyanuja-is férhelsen ő hozzá az utzára ki-tétetett gyermeknek meg-ölettetése iránt, mivel ő éppen most vólna terhes állapotban. Jól vagy on — tehát ide illő mester emberek u. m. Orvosok és Bábák hivattatnak elő. Meg-teszi mind két fél a' maga probáját. Az Orvosok terhesnek tanálják a' leánkát. A' Bábák ellenben — (tudni-való, hogy ezeknek kell mindenütt tudósabbaknak lenni) — azt erősitik, hogy nem tsak nem terhes, hanem tsak kevés ideje, hogy meg-kellett a' gyermekinek lenni. A' szegény leány is meg-unván a' sok foggattatást, azt mondja egyfzer, hogy ő vallást tézzen ugyan ezen bünéről, de olly feltétel alatt, hogy többet ne vallásák. Ez meg-esvén, halálra itélteték szegény, és nem tsak az előtte fel olvastatott itéletet halgatta minden meg-illetődés nélkül, hanem a' halálra-is tsudállatos tsendességgel készült egész az utolsó estvéig. Ekkor meg-valja a' könyörögni hozzá járó Papnak, hogy ő maga ugyan kész meg-halni: de tsak a' maga szive alatt verő ártatlant sajnálja életétől meg-foltani — tégyen tehát rólla illendő tanuságot a' Birák előtt. Ujjra proba alá vonattatván tehát, ki-jött, hogy a' viselős időnek hátulsó felét tölti, és így marada-meg életben, 's szabadon botsáttatván. szenedésiért bizonyos esztendei penziója rendelkezék, a' Bábák pedig illendő pirongsággal botsáttatának-el.